www.vertesboglar.hu

VÉRTESBOGLÁRI HÍREK

2019. DECEMBER **133. SZÁM**

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt Vértesboglériak!

Első mondatként szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki élt a lehetőséggel és részt vett az önkormányzati választáson. A részvételi arány kiemelkedően magas volt, szavazataikkal véleményt nyilvánítottak és megválasztották a község képviselő testületét. A választás eredményeként az alábbi összeállításban kezdjük meg munkánkat.

Nágl Józsefné képviselő

Frey Margit képviselő

Dömsödi Ferenc képviselő

Jókai Erika alpolgármester

Sztányi István polgármester

A polgármester tisztségét társadalmi megbízatásúként látja el, az alpolgármester munkájáért díjazást nem vesz fel.

A megalakult képviselő-testület nevében tisztelettel megköszönöm a választók bizalmát, legjobb tudásunk szerint igyekszünk majd ellátni a feladatokat, megfelelni az elvárásoknak.

A november 19-én megtartott testületi ülésen az alábbi témákkal foglalkoztunk:

Rendeletet alkottunk a szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatásról.

Vértesboglár az idei esztendőben 44m^3 kemény tűzifa támogatást nyert, ennek kiosztásához szükséges a rendeletet megalkotni, amely a megszabott igénylési feltételeket tartalmazza. A jogosultság feltételeit tartalmazó igénylési lapot minden házhoz eljuttattuk, a beérkezett kérelmeket rendkívüli ülés keretében elbíráljuk. A döntést követően igyekszünk a legrövidebb időn belül eljuttatni a támogatásban részesülteknek a tüzelőt.

Elfogadtuk a Magyar Államkincstár számára elkészített tájékoztatót, amely az önkormányzat III. negyedévi gazdálkodásáról szóló költségvetési és mérleg adatait tartalmazza. A táblázatokból kiolvasható, hogy a gazdálkodási év számai és eredményei jól alakulnak, a bevételi oldalon az időarányos teljesítések a tervezettet meghaladják, a költségvetési kiadások tekintetében mintegy 10% megtakarítás tapasztalható. Saját adóbevételeink emelkedtek, az adóhatóság bevonásával az elmaradt hátralékok behajtása hatékonyabbá vált.

Tárgyaltuk a Nemzetiségi Önkormányzattal korábban kötött együttműködési megállapodást, amelyet változatlan formában elfogadtunk.

Napirendre került a köztisztviselők, közös önkormányzati hivatalunk dolgozóinak illetmény kiegészítése. A hivatalt fenntartó önkormányzatok illetmény kiegészítésről döntöttek, amelynek mértéke 15%. Ez a kiegészítés 2016-tól érvényben van, amelyet évente szükséges többségi szavazattal elfogadni. Az intézkedésre azért volt szükség, mert a dolgozók bére jelentősen elmarad a gazda-

ság más területeihez képest. Ezáltal sajnos elkezdődött a dolgozók felmondása és elvándorlása, amely a feladatok ellátását veszélyeztette. Ezzel a döntéssel próbálunk valamit javítani az alkalmazottak bérein, megpróbálva kompenzálni az elmaradt bérrendezéseket.

Elfogadtuk a 2020-évi belső ellenőrzési tervet, amely szerint a költségvetési bevételek és kiadások alakulása kerül majd napirendre.

Döntöttünk az óvoda téli szünetben történő zárva tartásáról december 23 – január 2-ig terjedő időszakban. Mivel a konyha sem fog üzemelni, ezért az ebédet a Kálvária étteremből biztosítjuk az érdekelteknek.

Pincés gazda nyújtott be vásárlási kérelmet a birtokában lévő présház tulajdonjogának rendezésére. Határozatunk értelmében 20 ezer forint összegért eladjuk a présház alapterületének megfelelő földrészletet, amely után ügyvédi közvetítéssel az ingatlan tulajdonjoga rendezhető.

Az idei évben is meghirdettük a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázatot, amelyre 2 kérelem érkezett. Mindkét esetben havi 5 ezer forint támogatásról döntöttünk.

Közmeghallgatás

Törvényi kötelezettségünknek eleget téve november 19-én közmeghallgatást tartottunk, amelynek első felében beszámoló hangzott el az önkormányzat 2019 évi gazdálkodásáról, a nagyobb feladatok végrehajtásáról és tervekről. A második részben meghallgattuk a lakosság észrevételeit, véleményeit és panaszait. Köszönöm a nagy számú megjelenést és a jelenlévők aktív közreműködését.

Nagyon jelentős és sok embert érintő probléma a **zöld hulladék égetése**. Bizonyára mindenki tapasztalja és érzékeli, hogy vannak olyan időszakok, amikor szinte fulladozunk a falut elöntő füstben. Hiába próbálkoztunk figyelemfelhívással, számtalanszor kértük, hogy csak száraz anyag kerüljön égetésre, mindig vannak olyanok, akik gondatlanok és nincsenek tekintettel másokra. Sajnos egy ember miatt sokszor a fél falu szenved a csípős füsttől, nem beszélve a sokszor tapasztalható fojtó műanyagok égetésekor felszabaduló gázokról, amely rendkívül káros a szervezetre. **A műanyagok égetése soha nem volt engedélyezett!**

Alaptézis, hogy **mindenkinek joga van friss levegőt szívni**, hiszen ezért élünk vidéken. Sok panasz és bejelentés érkezik a füstöléssel kapcsolatban, **ezért körvonalazódik az égetés teljes betiltásának gondolata. A jövőben ezt társadalmi vitára bocsájtjuk**, széles körben véleményeztetjük az itt élő lakossággal, azután döntünk.

A lakossági fórumon elhangzott kéréseket megvizsgáljuk és igyekszünk gyorsan megoldást találni a problémákra.

Lakossági hírek

Illegális szemétlerakás!

A közelmúltban történt a falu északi részén, valaki nagy mennyiségű építési törmeléket, földet, faltört betont és hulladék fát helyezett el illegálisan az út mélyedésébe. Ez a cselekedet súlyos szabálysértés, ezért kérem az elkövetőt, hogy haladéktalanul jelentkezzen és szüntesse meg a kupacokat. Amennyiben nem történik meg, úgy az ügyet átadjuk a rendőrségnek, akik nyomozás keretében megkeresik az elkövetőt.

Szeretettel várja látogatóit Vértesboglár karácsonyfája

Lelkes összefogással ismét sikerült az ünnepi helyszínen, a templom előtti téren felállítani a falu fenyőfáját. A reggeli órákban nagy létszámban vonultak fel **a helyi Tűzoltó Egyesület tagjai**, hogy daruk segítségével kiemeljék a lakóház udvarából a hatalmasra nőtt tűlevelűt. A fiúk az egyenruhához méltó, fegyelmezett, jól összehangolt munkával, precízen végezték a feladatot, egy óra múlva már a platón feküdt a fa, hogy elfoglalja méltó helyét. Köszönöm az Egyesület minden résztvevőjének segítségét, és külön öröm számomra, hogy nem csak katasztrófa helyzetben, hanem a közösségi munkában is élen jártok. **Kívánok nektek erőt, egészséget, és esetmentes napokat!**

KLÍMATUDATOSSÁG NÉPSZERŰSÍTÉSE VÉRTESBOGLÁRON

Vértesboglár Község Önkormányzata a Széchenyi 2020 Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program keretében, a „Klímatudatosság népszerűsítése Vértesbogláron KEHOP-1.2.1- 18-2018-00213 azonosítószámú pályázati projektjével **6 280 350 Ft vissza nem térítendő európai uniós támogatásban részesült.** A projekt megvalósítási időszakában a helyi klímastratégia kidolgozására, továbbá egy széleskörű, klímatudatosságot erősítő szemléletformálási program keretében számos esemény, rendezvény megvalósítására kerül sor 2020. és 2021. években. **A projekt forrását az Európai Unió (Kohéziós Alap) és Magyarország Kormánya költségvetése társfinanszírozásban biztosította. A támogatás intenzitása 100%.**

A projekt háttere: Napjainkra a klímaváltozás lett az egyik legkiemeltebb globális környezeti probléma. Hatásai az egész Földet érinti, ezáltal egyre sürgetőbb és komplexebb válaszokat vár a társadalmaktól, azonban a hatások és a megoldási lehetőségek igen eltérőek lehetnek.

A projekt fő célja a szemléletformálás, a klímatudatosság erősítése. Ennek érdekében szeretnénk felmérni a lokális helyzetet, megoldási lehetőségeket kidolgozni és megvalósítani, összeállítani Vértesboglár Klímastratégiáját. 2020. március 3-án tájékoztató előadásra hívjuk a helyi lakosságot, melynek keretében szó lesz az éghajlatváltozással kapcsolatos országos és helyi szintű kockázatokról, káros hatásokról és az elérni kívánt eredményről. A tájékoztató előadást egy fórum követi, melyen mód nyílik a klímastratégia készítőivel való beszélgetésre.

A projekt célcsoportja a település lakossága, gyerekek, fiatalok, felnőttek, idősek egyaránt. Számukra a projekt ideje alatt szemléletformáló eseményeket szervezünk. Ilyenek lesznek a tematikus előadások szakértők meghívásával, melyeknek témája a klímaváltozás, klímatudatosság. Települési figyelemfelhívó akciók kerülnek megrendezésre a település helyi rendezvényein, melyek során prospektusok lesznek elérhetőek a téma kapcsán, teszteket lehet kitölteni. Az éghajlatváltozással kapcsolatban Tájékoztató fórumokat szervezünk. Mindezek mellett különböző, a klímavédelemhez kapcsolódó tematikájú programokat valósítunk meg - tanulmányi verseny és tanulmányi út gyerekek részére, kézműves foglalkozások, utazó planetárium előadás.

A szemléletformáló események mellett többek között informatikai és tárgyi eszközök kerülnek beszerzésre, Vértesboglár honlapján „Klímastratégia program” aloldal kerül kialakításra, kampányvideó készül a helyi lakosok bevonásával, kérdőívek kitöltésére lesz lehetőség a projekt témájával kapcsolatban.

A projekt megvalósítása által településünk, ha még csak kis mértékben is, helyi szinten, de fontos lépést tesz a klímaváltozás elleni harcban.

2020. január 20.

Faragó Zoltán

A fenyőt Mohl Anna adományozta, és örült annak, hogy kertjének ékes díszét még sok ember megcsodálhatja, mielőtt végleg lehullnak levelei. Mert amit megszoktunk és szeretünk, attól nehéz megválni, de ennek a fának szép befejezés jutott, hisz sokan fognak emlékezni rá.

Köszönöm minden lakosunk és majdani látogatók nevében az adományt, a karácsonyfa felállításában részt vállalóknak a lelkes munkáját, kívánok mindenkinek jó egészséget és meghitt ünnepvárást!

Külön megköszönöm a Bivál Bt. tulajdonosainak a fuvarozást és daruzást, amit évek óta ellenszolgáltatás nélkül végeznek! Nélkülük ezt a precíz munkát már nem tudnánk elvégezni.

Hálás köszönet a Soso Földszer Kft. vezetőjének, aki a fa beemeléséhez rendszeresen biztosítja a nagy teljesítményű darut. Kívánok a vállalkozásoknak sikeres üzleti éveket, jó eredményeket!

Lélek költözött a betlehembe

A jól összeszokott csapat ismét munkához látott, hogy elkészítse az idei betlehemet. Több mint tíz éve ácsolják minden esztendő végén a hangulatos kis kunyhót, amelynek alkotórészeit lassan megeszi az idő. Mindennek megvan a maga helye, az értő kezek hamar összeállítják, hogy méltó fedelet nyújtsanak a történelem évezredes szereplőinek.

Az üres kunyhót hamar elfoglalták az élethű bábuk, hogy gondolatokat ébresszenek a szemlélőkben. Minden részlet gondosan megtervezett és kivitelezett, az ember nagyságú figurák szinte életre kelnek, csalogatják a kíváncsi tekinteteket. Jó érzés előtte megállva kicsit elidőzni, és várni azt, amikor karácsony szent estéjén lélek költözik a betlehembe.

Köszönöm a résztvevők fáradozását, segítségét, szolgáljon fizetségül az alkotás öröme, amely testet ölt minden ünnepi alkalomkor.

Sztányi István, polgármester

NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Október 22-én hivatalosan megtartotta alakulóülését a Vértesboglári Német Nemzetiségi Önkormányzat. A képviselőtestület tagjai:

Szelle Ákos elnök

Nágl Tamás elnök helyettes

Nágl Brigitta képviselő

Major Benjamin képviselő

Major Roland képviselő

A Német Nemzetiségi Önkormányzat elsődleges célja, hogy az eddig megszokott, az előző ciklusokon átívelő képviselőtestület magas szintű munkáját méltóképpen folytassa. Ehhez továbbra is elengedhetetlen a sok önkéntes segítő, akik előkészítik a rendezvényeket és segítenek a tájházunk fenntartásában. Előre is köszönjük támogató segítségüket. A megszokott évközi rendezvényeket szeretnénk továbbra is megtartani.

Az önkormányzat néhány tagja októberben részt vett egy Pest megyei tanulmányúton, valamint egy önkormányzati továbbképzésen Mányon, a Fejér megyei Német Önkormányzatok Szövetségének szervezésében. Sok tapasztalattal és ötlettel tértek vissza - tájházak, programok, szokásokat illetően - amelyeket a jövőben kamatoztatni szeretnénk. Novemberi ülésünkön elhatároztuk, hogy két pályázaton veszünk részt, amelyeknek a beadási határideje december 1. **Szeretnénk felújítani a vértesboglári útmenti kereszteket, valamint egy német nyelvű Vértesboglárról szóló kiadványt is szeretnénk 2020-ban megjelentetni.** Reméljük a pályázaton megfelelő anyagi támogatást kapunk a terveinkhez.

Jó hír, hogy **Vértesboglárra kijelölt turista útvonal fog vezetni**, jelentették be Gánton az Erdészek a Vértes Értékeiért Egyesület konferenciáján. A Vértes Zrt. és az Erdészek a Vértes Értékeiért Egyesület közösen Kőhányáson kialakítanak egy Ökoturizmus fejlesztésére irányuló nagy projekt keretei között egy turistaházat, amelyben étterem és információs központ, tájház, valamint egy "zöld bolt" is helyet kap a helyi termelők termékeivel. Az étteremben sváb és vadételek kínálatát tervezik, valamint évente egy alkalommal gasztronómiai fesztivál keretein belül bemutatkozhatnak a környék német nemzetiségi települései, hagyományos ételeikkel. A falvak emellett lehetőséget kapnak magyar és német nyelvű információs anyagok megjelentetésére. Információs anyagok a turistaház központi részén megtalálható érintőképernyős felületen jelenhetnek meg, valamint telefon applikációban és a turistaútvonalon elhelyezett információs táblákon. Egy úgynevezett szabadtéri kirakatban is bemutatkozhatnak a települések, képekkel, eszközökkel, kézműves termékekkel. A kezdeményezést mi is támogatjuk.

A jövőben is szorosan együtt szeretnénk működni az iskolával, az óvodával a tánccsoportokkal valamint Vértesboglár Önkormányzatával. Fontos, hogy a közösségünkben felnövő gyermekek megismerkedjenek hagyományainkkal, elődeink kultúrájával, nyelvével és szokásaikkal. Ehhez minden támogatást meg fogunk adni.

NÉMET NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Wekerle Sándor Díjjal méltatták Bauer Jánosné, Nusi néni munkáját

2019 szeptemberében a velencei megyenapi díjátadó ünnepség keretében a Fejér Megyei Közgyűlés a vértesboglári német nemzetiség hagyományápolása megőrzéséért végzett kiemelkedő közéleti és kulturális munkájáért a Wekerle Sándor Díjat adományozott Bauer Jánosnénak.

Bauer Jánosné Keilbach Anna Vértesbogláron született sváb családban, melyben csakúgy, mint a településen, a sváb szellem és értékrend uralkodott. 1990-től 2004-ig Vértesboglár polgármestere, 1994-től a megalakult német kisebbségi önkormányzat alapító tagja. Polgármestersége alatt a településen nagy hangsúlyt kapott a német nyelv elsajátítása. 2006 óta a német nemzetiségi önkormányzat elnökeként fordított figyelmet a nemzetiségi értékek sokoldalú ápolására. Az elmúlt évtizedekben kifejtett fáradhatatlan közéleti tevékenysége példamutatóan hozzájárult a német nemzetiségek közösségi értékeinek széles körű megismeréséhez, fenntartásához.

A díjhoz gratulálunk és kívánunk Nusi néninek további jó egészséget!

Szelle Ákos, elnök

VÉRTESBOGLÁRI NYELVOKTATÓ NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

Advent idején hajlamosak vagyunk elrévedni a múlton, visszatekinteni akár távolabbi, akár az elmúlt időszak történéseire. Iskolánk kapcsán a tanév eddigi eseményeit és azok tanulságait kívánom a teljesség igénye nélkül megosztani minden kedves olvasóval.

A 2019-2020-as tanévet **99 tanulóval** indítottuk. Több új kolléga érkezett az intézménybe: így **Csányi Noémi, Cserjésné Kláminger Erika és Libényi Petra** személyében. Zökkenőmentes beilleszkedésük nagyrészt nyitottságuknak és természetesen a befogadó közösségnek volt köszönhető. Hatalmas segítségként éljük meg nyugdíjas kolléganőnk, **Sárosi Ferencné** óraadóként történő továbbfoglalkoztatását. Evvel a lehetőséggel napközis tanulóink eredményes felkészítésében történt óriási előrelépés. **Ivicz Miklós** kolléga a mindennapos testnevelés feladatainak egy részét látja el óraadóként, de sajnos a testnevelés szakos álláshely a mai napig betöltetlen. Így a megnövekedett terheket több pedagógus vállára kellett helyezni.

Az első negyedévben igyekeztünk a hagyományok ápolása mellett új programokat, új ötleteket és lehetőségeket kipróbálni. Kollégáim kreativitásának nem szeretnék különösebben gátat szabni, mivel az alkotó tevékenység a kollektíva egészére tud pozitívan hatni.

Iskolánk honlapján naprakész, közérdekű információkkal, vagy éppen érdekességekkel találkozhatnak az érdeklődők, elérhetősége vertesboglariskola.mozello.hu Hiszem és vallom: jó közösségben, legyen az tanulók vagy pedagógusok közössége, az együtt gondolkodás, a jó hangulatban történő munkavégzés, sokkal sikeresebb.

A tanév kezdetén újjáalakult az **Iskolai Szülői Szervezet** és a **Diákönkormányzat** is, aktív közösség mindkettő. Együttműködésünk partnereinkkel - szülőkkel, önkormányzatokkal, civil szervezetekkel,

VÉRTESBOGLÁRI NYELVOKTATÓ NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

társ intézménnyel, egyházak képviselőivel, alapítvánnyal -, jónak mondható.

A közös cél érdekében, miszerint tanulóink minél tartalmasabb, színvonalasabb oktatása-nevelése a feladatunk, úgy vélem képesek vagyunk a közös gondolkodásra és munkavégzésre egyaránt. Mindennek mérhető és látható eredményei is vannak. A középiskolák egy része már elküldte volt diákjaink eddigi tanulmányi eredményeit, amely különösebb aggodalomra nem ad okot. Felzárkóztató és tehetséggondozó tevékenységünkre komoly gondot fordítunk.

Törekszünk arra, hogy iskolánk megállja helyét, megőrizze jó hírnevét a környező települések intézményei között. A tanórán kívüli tevékenységek köre is bővült, például **Robotika szakkörrel**. A fenntarthatóságra, az élhető környezet kialakítására több lehetőséget kínáltunk szakkörök formájában, tanulmányi út formájában vagy éppen a tantermekben elhelyezett szelektív hulladékgyűjtők kapcsán. Sport- és kultúra terén: tanulmányi kirándulások, szakkörök, faluszintű megemlékezések, Márton-napi projekt, német délutánok, szavalóverseny, Európai-méz nap, diáklap szerkesztése, kerültek megrendezésre.

Újdonságok a tanév kezdetétől fogva az **elektronikus napló, e-ellenőrző és e-ügyintézés** bevezetése, amelyben minden fél érintett: tanuló, gondviselő, intézmény. A fenntartó irányába a megfelelő tájékoztatás, kommunikáció és érdekeink képviselete nagyon fontos feladatunk.

A 2019-as naptári évben számtalan gondot, problémát oldottunk meg együtt közvetlen környezetünkben a partnerekkel, bízom a sikeres együttműködésben a jövőt illetően is.

Az ünnep közeledtével áldott, békés, szeretetteljes karácsonyt és sikerekben gazdag új esztendőt kívánok mindenkinek, iskolánk tanulói és dolgozói nevében:

Terjékné Hadlacki Csilla
intézményvezető

„Az ünnep örömét kívánom
Minden jót tenéked
Az ünnep nyugalmát kívánom
Zárd békén az évet
Az ünnep reményét kívánom
Az vidítsa lelked
Hívő szívet, hogy új napod
Boldogan köszöntsed.”

VÉRTESBOGLÁRI ÁMK ÓVODA HÍREI

„Szólj csengő, csingi-lingi ling, szólj kisharang.....”

Kedves Olvasó! Az év vége az ünneplésen kívül mindig számadás is. Értékelés arról, milyenek voltunk, miben tudtunk fejlődni az előző időszakhoz képest. Óvodánk és alkalmazotti közössége sok változáson ment keresztül ebben az időszakban. Felnőtt közösségünk két tagja ebben a tanévben már nem intézményünk dolgozója: Leitgib Lászlóné Marika óvodapedagógus helyett **Mártha-Lázár Mónika óvodapedagógus** kezdte munkáját, hivatását a Süni csoportban. Konyhánkról Tamási Margitka ment nyugdíjba, helyette **Kissné Tolnai Erzsébet** látja el a **konyhalányi** teendőket. Kívánunk nekik jó munkát, és érezzék jól magukat közösségünkben!

Óvodánk továbbra is két vegyes csoporttal működik, jelenleg 28 kisgyermekkel, a nevelési év végére várhatóan **34 fő** lesz a gyermekek száma intézményünkben.

Az évre eddig tervezett programjainkat sikeresen megvalósítottuk: az Almadélután, a Népmese napja, az Állatok világnapja, a Tökszépségverseny, a Márton nap, Madárbemutató a Pro-Vértes szervezésében mind-mind a gyermekek fejlődését, örömét szolgálta. Köszönjük a szülők és a támogatók segítségét! **Az év végi, még előttünk álló programok:**

- **December 6-án pénteken** délelőtt óvodánkba látogat a **Mikulás**
- **8-án vasárnap az óvodások műsora** teszi széppé a második Adventi gyertya gyújtását
- **14-én szombaton Bodmér**ra látogatunk az **Idősek napjára**, ahol egy kis műsorral kedveskedünk
- **18-án szerdán du. 16.00 órai** kezdettel az óvodás gyerekeknek és szüleiknek egy bábműsorral készül **Kiss Marianna Bábművész: Bundás Bocsok karácsonya** címmel
- **19-én csütörtökön óvodai Karácsony** lesz, idén meglepetésvendégekkel: **RépaRetekMogyoróval!**
- Ezen a napon a délelőtt folyamán hagyományteremtő módon indul új, a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó projektünk a **Madárkarácsony!**
- **21-én szombaton** óvodásaink a **Jótékonysági esten** egy kis műsort adnak elő

Programjaink tárháza gazdag, akárcsak a gyermekek ajándékai, amik a fa alatt lesznek.

Ezúton köszönjük Vértesboglár Község Önkormányzatának, a Német Nemzetiségi Önkormányzatnak, a Szülők Közösségének a támogatását.

Ezen kívül köszönjük még **Bauer Jánosné Terike néni** nemzetiségi táncoktatónk egész éves munkáját!

Kívánom, hogy az alkalmazotti közösségünk a jövőben is ilyen lelkesedéssel és odaadással foglalkozzanak a gyermekekkel, és ilyen példamutató közösséget alkossanak, mint eddig.

Partnereinknek, a Község lakosságának kívánunk békés, áldott Karácsonyi Ünnepeket, egészségben és sikerekben bővelkedő Boldog Új Esztendőt!

A Vértesboglár Általános Művelődési Központ dolgozói nevében:

Frey Margit,
óvodavezető

VÉRTESBOGLÁRI ÁMK KÖZÖSSÉGI HÁZ HÍREI

A **Digitális Jólét Program Hálózat** jóvoltából, **Pózsáné Kocsis Ildikó DJP mentor** meghívására Vértesboglárra látogatott az **Utazó Digitális Élményközpont**, hogy megismertesse a technikai újdonságokat az érdeklődőkkel. Így a **Vértesboglári DJP Ponton**, a Közösségi Házban 2019. november 20-án délután a csúcstechnikáé volt a főszerep: volt legorobot programozás, VR szemüveggel a világ körbejárása, többféle drón reptetése, RC autóval száguldozás és természetesen különböző tárgyak 3 dimenziós nyomtatása. Körülbelül 70 fő vett részt a bemutatón, ahol a hangulat fergeteges volt, a gyermekek felszabadultan, örömmel ismerkedtek a modern technikákkal, de az érdeklődő felnőtteknek is mesélt újdonságokról az élménybusz kedves, felkészült 3 fős személyzete. Köszönet nekik az újdonságokkal teli, érdekes információkat átadó bemutatóért, az élménydús délutánért! Bízunk benne, hogy a jövő év tavaszán majd még újra ellátogatnak hozzánk, hogy azok az érdeklődők is megismerkedhessenek a technika újdonságaival, akik most lemaradtak róla.

Egy **CraftBot+ típusú 3D nyomtató** segítségével—amely november 18-29 között a Közösségi házban elérhető volt—szervezett, **csoportos tájékoztatókat** is tartottunk a helyi általános iskola, valamint a szomszéd települések (Csákvár általános iskola, Bicske középiskola) tanulóinak és pedagógusainak.

A gyermekek minden alkalommal érdeklődve figyelték a gép működését, s nagyon örültek a készített apróságoknak. Nekünk, felnőtteknek is hihetetlen élmény volt e technikai újdonság közelebbi megismerése. Reméljük, a közeljövőben ismét eljut hozzánk újra.

Pózsáné Kocsis Ildikó, művelődésszervező

ÖKO BARÁTI KÖR HÍREI

Örömmel értesítjük a lakosságot, hogy szeptemberben megalakult az **Öko Baráti Kör**.

Célunk, hogy egymást támogassuk, inspiráljuk az olcsóbb, egészségesebb, környezetbarátabb életmód felé való törekvésünkben.

Minden hónap utolsó hétfőjén este 6 órakor szoktunk találkozni **a Közösségi Házban**.

Programjainkról és a találkozók témájáról a **facebook oldalunkon** (Öko Baráti Kör Vértesboglár) található bővebb információ, vagy az alapítók és tagok szívesen adnak információt személyesen is.

Decemberben rendhagyó módon, 9-én fogunk találkozni.

Minden érdeklődőt szeretettel látunk! **Pásztor Kata, Nágl Edina**

ÖKO BARÁTI KÖR HÍREI

A növények a talajból vett nedvességből és ásványi anyagokból, valamint a levegőből vett szén-dioxidból a napfény energiája segítségével építik fel magukat. Amikor ősszel lehullatják lombjukat, a különböző lebontó szervezetek segítségével az ásványi anyagokat visszajuttatják a talajba, hogy a következő tavasszal újra felvehessék onnan. Ha az avart rendszeresen eltávolítjuk a fák, bokrok alól, a talajt megfosztjuk a természetes tápanyag-utánpótlástól, ezzel pedig növényeink egészségét, jó termőképességét, kórokozókkal és kártevőkkel szembeni ellenálló-képességét veszélyeztetjük.

Az avar értékes anyag, gazdálkodjunk vele! Ahol csak lehetséges, hagyjuk meg ott, ahol keletkezett. Ha mégis alkalmatlan helyen lenne, gyűjtsük össze és hasznosítsuk: használjuk talajtakarásra vagy komposztáljuk. Az avart a lombseprű mellett **fűnyíróval** is összeszedhetjük, ennek előnye, hogy fel is aprítja a leveleket, meggyorsítva ezzel a lebomlást.

Az őszi talaj-előkészítés után **a zöldség- és virágágyásokat fedjük be avarral**. Az avartakaró megvédi a talajt a csapadék romboló hatásától, megakadályozza a tápanyagok kimosódását. A levegős takaró a talaj felsőbb rétegét melegebben tartja, tovább folytatódhat a talajlakó élőlények megszokott élete, lebontó tevékenysége. Tavasszal célszerű az avart eltávolítani, mert akkor könnyebben felmelegszik a talajfelszín.

Gazos területeket is befedhetünk avarral, a megfelelő vastagságú mulcsréteg megakadályozza a gyomok kinövését. Különösen jó módszer ez kerítések, falak mentén, ahol a gazok vágása amúgy nehézkes feladat lenne. Ha a lebomló takarás pótlásáról folyamatosan gondoskodunk, nem lesz többé gondunk a gazzal.

Ha szeretjük, hogy mindennek megvan a maga helye a kertünkben is, komposztáljunk komposztálóberendezésben. A **komposztálóknak** sok fajtája létezik. Legegyszerűbb a csirkehálóból hajlított henger, ez megfelelően szellős a lombkomposzt számára. 3,5 méter hosszú hálóból lehet egy 1,0 m átmérőjű hengert készíteni. Könnyű összeállítani, szükség esetén elbontható, újrafelhasználható.

Az összegyűjtött avart használt **műanyag zsákban** is kezelhetjük. Legalkalmasabbak a kiürült 40-50 literes virágföldes, állati trágyás zsákok, ezek vastagabbak és az UV-sugárzást is elég jól tűrik. Az összegyűjtött avart tegyük a zsákokba, a zsákok száját kössük be, az aljukat lyukasszuk ki pár helyen. Ez azért fontos, hogy a lebontást végző élőlények be tudjanak jutni a zsákba. Tegyük a zsákokat egy félreeső, árnyékos helyre, ezután semmit nem kell tennünk vele. Nem kell locsolni, a műanyag megakadályozza a kiszáradást.

Akár **kupacolva**, akár komposztálóberendezésben vagy zsákban komposztálunk, ügyeljünk rá, hogy az avar legyen megfelelően nedves. Ha az összegyűjtött avar száraz, locsoljuk be annyira, hogy minden levél felülete nedves legyen. Tavaszig más dolgunk nincs is vele. Ezután is csak nézzünk rá néhány hetente, ügyeljünk rá, hogy ne száradjon ki. A félkész komposzt tavasztól felhasználható talajtakarásra, de őszre kész komposzt lesz belőle. Ne aggódjunk amiatt, hogy az összegyűjtött avar kezdetben mekkora helyet foglal, mivel az már pár hét alatt jelentősen összeesik, de 9-12 hónap múlva a tizedére fog összemenni.Ha nem tudunk foglalkozni a kertünkben keletkezett értékes avarral, elsősorban **kérdezzük meg szomszédainkat, hátha ők tudják hasznosítani**. Ha nem, akkor bezsákolva el tudjuk szállíttatni.

Elterjedt tévhit, hogy a diófa levele nem komposztálható, illetve hogy a belőle készült komposzt növekedésgátló hatású. A diófa levelében (is) lévő juglon nevű vegyület valóban sok növény növekedését gátolja, de kísérletekkel bizonyított, hogy kilenc hónap alatt lebomlik, tehát a novemberben kezelni kezdett diólevél -komposzt a következő augusztustól már használható.

Az avart semmiképpen se égessük el! Az avar soha nem megfelelően száraz az égetéshez. Amikor a lomb lehullik, még nem veszítette el teljesen belső nedvességtartalmát, az őszi nyirkos időben sem tud tovább száradni. Így az avar magas nedvességtartalommal, alacsony hőmérsékleten, rossz légellátás mellett ég, leginkább füstöl, ezzel hatalmas légszennyezést okozva. A szennyezett levegő nemcsak az emberek, de a háziállatok és a kultúrnövények, az egész állat- és növényvilág egészségét károsítja, bolygónk egészét szennyezi. **Ha kérdésetek van** a komposztálással kapcsolatban, keressetek, **kövessétek oldalunkat az interneten**, és ha van kedvetek, **csatlakozzatok Baráti Körünkhöz**!

Hajdú Mária, tag

ADVENTI HÉTVÉGÉK VÉRTESBOGLÁRON

December 5-én ismét ellátogat Vértesboglárra a **Mikulás**. Megszokott állomásainál ajándékot oszt a neki dalokkal, versekkel kedveskedő gyerekeknek. Ezt követően a Közösségi Ház udvarán és a Mikulásházban vár minden kedves érdeklődőt, kicsiket és nagyokat egyaránt.

Szeretettel várunk mindenkit **vasárnaponként 17 órai kezdettel** a Templom-téren a közös gyertyagyújtásra, egy meghitt ünneplésre.

December 1.: gyertyát gyújt Bodmér református lelkésze, műsort ad a Templomban iskolánk gyermekkórusa, Illés Richárd vezetésével. Vendéglátásról gondoskodik az iskola kollektívája.

December 8.: gyertyát gyújt Gerendai Sándor esperes, műsort adnak az óvodásaink. Vendéglátásról gondoskodik az egyház képviselő-testülete.

December 15.: gyertyát gyújt Szelle Ákos, a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, német nyelvű műsort adnak az iskolánk tanulói. Vendéglátásról gondoskodik a nemzetiségi önkormányzat képviselő-testülete. A Vértesboglári Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai kürtőskaláccsal kedveskednek.

December 22. (vasárnap): gyertyát gyújt Sztányi István, Vértesboglár Község polgármestere. Betlehemes műsort követően vendéglátásról a képviselő-testület gondoskodik. A műsor után mindenkit szeretettel várunk a **Közösségi házba halászlé vacsorára**.

2019. december 21-én, szombaton 16 órától Jótékonysági estet szervezünk a **Közösségi ház** nagytermében. A rendezvényen fellépnek a faluban élő zenészek, többféle hangszerrel, énekkel, valamint az iskolánk zenészei, énekesei és kiváló versmondói. Külön színfolt lesz a kis óvodásaink műsora.

Karácsony táján sokszor elmondjuk, hogy milyen fontos a rászorulók segítése, most alkalmat teremtünk az ígéretek beváltására. Sokszor összefogtunk már a faluban nagy célok érdekében, most is nagy szükség van a közös cselekvésre!

A rendezvényen belépő díjat nem kérünk, önkéntesen, gyűjtőbe teheti adományát az ajándékozó. Akinek nem áll módjában hozzájárulni, Őt is szívesen látjuk, mert sok időt és energiát áldozunk arra, hogy egy szép, felejthetetlen élménnyel hálájuk meg a résztvevők figyelmét. A rendezvény bevételéből a helyi rászoruló lakóinkat szeretnénk támogatni.

Idős és mozgásban akadályozott lakosaink szállítását az önkormányzati kisbusszal biztosítjuk. Kérjük, hogy ezt az igényt előzetesen telefonon jelezzék. (Sztányi István, 06 20 923 8510)

Szeretettel várunk mindenkit egy tartalmas estére, egy közös ünneplésre.

Sztányi István

A Vértesboglári Önkormányzat lapja.
Felelős kiadó: **Vértesboglár Község Képviselő-testülete** Felelős szerkesztő: **Jókai Erika**